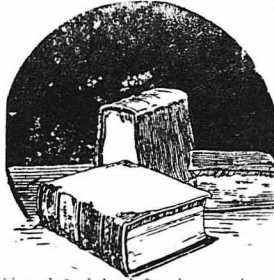

ΕΞΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ALBERT DELVALLÉ

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

λίον, ένα απ' τάνθισμένα κηρίατά των πρώτων ανοιχτάκιων λουλουδιών.

Σταματούσα κάθε τόσο μπροστά στους τάφους, αναρωτιόταν πού είναι οι ποιές άπειλποιές, ποιές θλίψεις έλλειναν μέσα για τους ζωντανούς και διάβαζε τις επιγραφές τους, εξαιρετικά οργανωμένες, από την άπλοϊκή, τις περισσότερες φορές, διατριβή τους.

Έξαφνα, κοντά σ' ένα τάφο, είδα έναν άνθρωπο, καμιά πενήταριά χρόνων, να κλαίει. Ο άνθρωπος αυτός είχε άπασχολήσει την προσοχή μου και πού μισή ώρα σ' ένα άλλο μέρος του κοιμητηρίου. Όπως και προηγουμένως, έτσι και τώρα, ο άνθρωπος αυτός ήταν σκαμμένος πάνω απ' το πιδεμένο γηρολόγιο του τάφου και, με κινήματα άπτόμα και νευρικά, τα όποια μού έκαναν έντασιω, προσπαθούσε να κόψη τα ξερά φύλλα των λουλουδιών.

Κάθε τόσο άνασπρωτόταν... Κιτάζε το έργο του, σκούπιζε τη γεινάδα του, στην όποια καταστάλαζαν τα δάκρυά του κι έπειτα, σκιδόντασ πάλα, έξακολουθούσε τη δουλειά του.

Όταν έπερασα κοντά του, σάν να ήταν τυφλός, δέν με άντελιφθη καθόλου. Μονάχα, άκούγοντας το θόρυβο των βηματίων μου, σήκωσε το κεφάλι του πρός τόν ορανό και χάρφωσε τα μάτια του σ' αυτόν με μιá άλλόζωτη έκφραση...

Έγώ κούνησα πίσω από ένα δέντρο και από εκεί τον παρακολούθησα, καθώς συνέχιζε τη θλιβερή του εργασία.

Όταν έβγαλε με το χέρι του ένα τ' άλλα χούττα και τα ξερά φύλλα πού βροσιζόντουσαν στον τάφο, άρχισε μ' ένα ποτιστήρια να ποτίζει τα λουλούδια του κι έπειτα σκόρπισε σ' αυτόν μερικά βότσαλα, τα όποια έπαυον από ένα άσζωκο πού είχε μπροστά του.

Έτοιμαζόμουν ν' άπομακρυνθώ, σχεδόν ντροπαμένος πού δέν είχα άφηρεί αυτό το δυστυχισμένο άνθρωπο ήναχο στη μοναξιά του και στη θλίψη του, όταν έξαφνα ενδιό πίσω μου ένα φύλακα.

— Α! Μού είπε. Κιτάτε τον τρελλό;

— Τόν ξέρετε λοιπόν αυτό το δυστυχισμένο άνθρωπο; τόν ρώτησα.

— Άν τόν ξέρω!... Μά όλοι τόν ξέριουμε εδώ! μού άπάντησε ο φύλακας, κάθε μέρα, πρδ δύο χρόνων, έρχεται εδώ... Δέν έλλειμε ούτε μιá μέρα... Χειμώνα —καλοκαίρι, με όποιοδήποτε καιρό, μόλις άνοιζουμε τις πόρτες, θά μιη μέσα με το ποτιστήρι του... Μένει εδώ ως το μεσημέρι και, πολλές φορές, αργότερα... Σιγά φέγει λουλούδια και φύλλα, με τα όποια στοίχει τους τάφους... Δέστε τον τώρα πού πάει σ' άλλον τάφο... Αυτό πού έκανε εδώ, θά το κάνει και σέ πεντέξη άλλους τάφους ακόμα... Κάθε μέρα, κάθε μέρα το ίδιο κάνει... Αιτή εινε ή μοναδική του είνιχια στη ζωή...

— Μά εινε μόνος; τόν ρώτησα. Δέν έχει οικογένεια, δέν έχει κανένα δικό του;

— Έγώ τουλάχιστον νομίζω πώς όλος ο κόσμος γι' αυτόν βρισκεται συγκεντρωμένος εδώ μέσα. Πιθανόν να έχει οικογένεια, μά εινε το ίδιο σάν να μην έχει... Ο δυστυχισμένος πλήρωσε πολύ άχούβα, πολύ σκληρά, την ύπαρξή του σ' αυτόν τόν κόσμο... Και όμως ήταν άπλοτε άνθρωπος θαρραλέος, τίμιος, έργατικός... Μά αυτοί πληρώνον το μεγαλύτερο φόρο στη δυστυχία... Μέσα σ' ένα μήνα, έθαψε τα δύο παιδιά του και τη γυναίκα του... Ναι, κύριε, μέσα σ' ένα μήνα... Στην άρχή προσάβησε ν' άντισταθί στον πόνο του, μά ο πόνος ήταν πδ δυνατός απ' αυτόν και τόν ένιχισε... Σε κάθε στιγμή άφνε τη δουλειά του κι έρχόταν εδώ... Ο, τι κέρδιζε, τα ξόδεγε για ν' αγοράξή λουλούδια και στεφάνους για τους τάφους των άγαπημένων του. Αυτό βίασθήξε πέντε χρόνια. Σίμωφά έπειτα...

— Φηνομηρής παρασηλί, βρε καϊνάνα, όχι μι τραχανάδις κι χυλουπήτις, σάν νάσο Γκέκας ή κνάσ κατξής απ' τού Τουρούλ—Μπουνάρ! ή... κνάσ Ιταλός χυλονοφραγός!...

— Δίσο έχεις, κιδ' έλλοιγία!...

— Άνακριτής και κατηγορούμενος πλατάγινας τόρα τη γλώσσα τους κι άρχισαν να ξεροφυλάφονται, σάν να τους είχε σεβριόμις ζεστή, ροδωμένη κι άχνίζουσα, εκεί στο τραπέζι της άνακρισεως, ή κλοπμαία γίδα, όρεκτική, προκλητική, ζουφλάνουσα!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

να με τη συνήθεια πού έχωμω δώδ, σάν πέντε χρόνια άπάνω ξεθόθυμω τους νεκρούς και θάβομω άλλους στη θέσι τους. Έπαρσε λοιπόν να κάνομω το ίδιο και για τους νεκρούς του δυστυχισμένου αυτού τρελλού... Τότε οι συνάδελφοί μου άνέθεσαν σέ μένα να πάω να τόν είδοποιήσω σχετικάς.

Ήταν ένα πρωτό, το θυμάμαι ακόμα... Τόν βρήκα σάν μαμαράδικο, όπου έργαζόταν... Τό βέβατε εκεί κάτω; Τό πρώτο μαμαράδικο άριστερά.

— Μάριμα Ρού, τού είπα, έχω μιá θλιβερή είδησι να σου άναγγείλω...

— Θλιβερή είδησι σέ μένα; με ρώτησε, κινώντας το κεφάλι του δεξιά κι άριστερά, μ' ένα τόνο τόσο πονεμένο, τόσο παραπονετικό, ώστε δέν τολμούσα πεί να τού μιλήσω.

Μά έπρεπε να μιλήσω... Σιγά—σιγά λοιπόν, με χίλιες δύο ύπεκφυγές, τού έξήγησα περί τίνος έπρόκειτο... Άχ, καλέ μου κύριε, ποτέ μου δέν θά ξεχάσω το άποτέλεσμα πού έφερε ή κουβέντα μου...

Έξασπασε σέ ληγμούς, σέ ληγμούς τόσο γερούς, τόσο σπαραχτικούς, ώστε με δυσκολία κρατήθηκα και δέν άρχισα να κλαίω μαζί του. — Τότε, ρώτησα το φύλακα, αυτοί οι τάφοι, για τους όποιους ένδιαφέρεται, τί εινε;

— Εινε οι τάφοι διαφόρων άγνωστων του, μά στέκεται μπροστά σ' αυτούς, νομίζοντας πώς εινε οι τάφοι των άγαπημένων του... Και όταν τελειώνει με τόν ένα τάφο, πηγαίνει στον άλλο... Έμεις δέν τόν ένοχλούμω καθόλου, γιατί δέν εινε καθόλου κακός και δέν παύει ποτέ κανένα. Τυμψρίζει εδώ ως πού να κλείση κι' αυτός τα μάτια του και να κοιμηθί για πάντα... Τότε το νεκροταφείο θά γίνή ή παντοτεινή του κατοικία...

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η... ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ!

Πριν γίνή ή περίφημη μάχη του Μαλκλάζετ, κάποιος στρατιώτης έφρόντισε να προηπνευθί μιá στρουγγυλή σιδερένια λάκα και την έδωσε σ' ένα γνωστό τον ράφτη για να τη βάλει από το μέσα μέρος του γιλέκου τον πρδς την άριστερή πλευρά, θέλοντας έτσι να έξασφαλίση την καρδιά του από τα έχθρικά χτυπήματα.

Αλλά ο ράφτης, ο όποιος έγνώριζε τη δειλία του πελάτου του, σκέφτηκε να βάλει την πλακα στο πίσω μέρος του πανταλονού του, λίγο πω κάτω απ' την μέση. Ο στρατιώτης, χωρίς να το προσέξη αυτό, φέρεσε βιαστικά τη στολή του και ξεκίνησε μαζί με τους άλλους συντρόφους του.

Αλλά, σάν άρχισε ή μάχη, νεφειμένος από φόβο, το έβγαλε από πάνω και έφτασε σ' έναν τοίχο, τόν όποιο προσπαθούσε να σκαρφαλώσθ. Την ίδια στιγμή τόν έληρσίασε ένας έχθρός, ο όποιος τόν κατεδίωκε, και τού έδωσε ένα χτύπημα με τη λόγχη του.

Η αιχμή της όμως, αντί να τόν τρυπήσθ, χτύπησε στην πλακα κι' έτσι, σπρώχοντάς τον πρδς τα έπάνω, τόν έβούησε μάλλον ν' άνεθί τόν τοίχο και να σωθί. Το περιστατικό αυτό έκαμε το στρατιώτη να όμολογήσθ, ότι ο ράφτης του ήταν πδ έξετμος απ' αυτόν και ότι ήξερε καλύτερα πού... βρισζόταν ή καρδιά του!...

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Μιά μέρα κάποιος πολιτης υπέβαλε αυτοπροσώπως στο δούκα της Ορλεάνης μιá αναφορά, ή όποια ήταν γραμμένη κατά τους συνήθεις τύπους.

Μόλις ο δούξ έτελείωσε την άνάγνωσί της, ο πολιτης τού είπε: — Άν ή Ύμετέρα Ύψηλότης θέλει να ξεαναβιάδισθ την αναφορά μου, την έχω γραμμένη και σέ στίχους!

Και χωρίς να χάζη καρό, έθωσε στον κατάρχητο δούκα την αναφορά, ή όποια αιτή τη φορά ήταν έμμετροη και όμιοκατάληκτη.

— Άν θέλετε τώρα, μπουθό και να σάς την τραγουδήσω! έξακολούθησε ο έπισκέπτης.

Ο δούξ τού έδωσε την άδεια και αυτός πραγματικά τραγούδησε την αναφορά του.

— Μήπως επιθυμείτε και να τη χορέψω; Ξαναρώτησε μετά το τέλος του τραγουδιού ο πολιτης.

— Ό, ναί! φώναξε ο δούξ, σκιδόντας στα γέλια. Κι' επειδή πρώτη φορά θά ίδω να χορεύουν... μιá αναφορά, σου παραχωρώ είνιχριστως, ό, τι ζητάς.

